

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
Економічний факультет
Кафедра банківської справи

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК У БАНКАХ

Програма
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
напряму 6.030508 «Фінанси і кредит»
(ПП 5.5.2в)

Дніпро
2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Шкут Ольга Сергіївна, старший викладач кафедри банківської справи.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки «Фінанси і кредит»

«30» травня 2016 року, протокол № 10

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Фінансовий облік у банках» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.030508 Фінанси і кредит.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фінансовий облік інструментів управління банком; бухгалтерських методів і процедур фінансового обліку базових операцій комерційних банків; вимог користувачів до фінансової звітності банків, методики підготовки і інтерпретації основних фінансових звітів.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Фінансовий облік у банках» займає значне місце у системі дисциплін, які формують профіль бакалаврів з напряму підготовки «Фінанси і кредит». Базою вивчення дисципліни «Фінансовий облік у банках» є дисципліни гуманітарної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки, а також дисципліни професійної та практичної підготовки, у т. ч. «Фінанси», «Гроші і кредит», «Статистика», «Банківська система», «Фінансовий ринок», «Інвестування» тощо.

Програма навчальної дисципліни «Фінансовий облік у банках» складається з таких змістових модулів:

1. Організаційні засади побудови фінансового обліку в банках.
2. Облік здійснення банківських операцій.
3. Облік результатів здійснення банківської діяльності та формування фінансової звітності.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Правильне розуміння базових облікових категорій, основ організації та методики ведення обліку в банках дає змогу оцінити фінансовий стан, платоспроможність, ліквідність і фінансову стійкість банку. Така інформація є потрібною не тільки для банківських працівників, Національного банку України тощо, а й для широкого кола зовнішніх користувачів – реальних інвесторів і потенційних вкладників, акціонерів, позичальників. Саме тому бухгалтерський фінансовий облік займає не останнє місце і є важливим чинником ефективної системи управління банком.

Саме тому **мета** вивчення даної навчальної дисципліни полягає у формуванні знань з правил обліку і відображення активів, зобов'язань та власного капіталу у фінансовій звітності банків. А завдання дисципліни – вивчення фінансового обліку як інструментів управління банком; бухгалтерських методів і процедур фінансового обліку базових операцій комерційних банків; вимог користувачів до фінансової звітності банків, методики підготовки і інтерпретації основних фінансових звітів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фінансовий облік у банках» є:

- вивчити організаційні засади побудови фінансового обліку в банках;

– розвинути практичні навички з порядку обліку здійснення банківських операцій;

– розвинути практичні навички з обліку результатів здійснення банківської діяльності та формування фінансової звітності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- принципи побудови плану рахунків бухгалтерського обліку в банках;

- підходи до організації бухгалтерського обліку в банківських установах України;

- процедури здійснення основних банківських операцій;

- проблемні питання, пов'язані із функціонуванням системи бухгалтерського обліку в банках;

- положення інструктивно-нормативних документів НБУ з облікових питань;

- механізми застосування в обліковій практиці концептуальних принципів МСБО, в основі яких: нарахування доходів та витрат, оцінки та переоцінки активів.

вміти:

- відображати зміст банківських операцій за рахунками бухгалтерського обліку;

- вільно орієнтуватися у номенклатурі плану рахунків;

- формувати зміст облікової політики;

- визначати результат діяльності банку за даними фінансового обліку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин / 3 кредити ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ В БАНКАХ

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку в банках

Роль бухгалтерського обліку в управлінні банком, його види та призначення. Регулювання і функції фінансового обліку. Огляд фінансової звітності банків. План рахунків і принципи його побудови. Параметри і форми аналітичного обліку. Банківська документація.

Тема 2. Облік власного капіталу

Банківський капітал: суть, значення, функції та структура. Система рахунків для обліку операцій з формування капіталу банку. Бухгалтерський облік акцій власної емісії. Облік операцій з формування фондів і резервів банку за рахунок нерозподіленого прибутку

Тема 3. Облік наявних коштів банку

Організація касової роботи. Облік і документообіг за операціями кас з приймання готівки. Облік операцій видаткових кас. Інкасація грошової

виручки. Зберігання і облік цінностей та документів у грошових сховищах. Ревізія цінностей. Синтетичний облік касових операцій.

Тема 4. Поточні рахунки. Інструменти безготівкових розрахунків та облік операцій за безготівковими розрахунками

Характеристика грошового обігу та платіжних інструментів клієнтів банку. Облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями. Облік операцій при розрахунках платіжними вимогами-дорученнями. Облік операцій платіжними вимогами. Облік операцій при розрахунках розрахунковими чеками. Облік операцій при розрахунках акредитивами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОБЛІК ЗДІЙСНЕННЯ БАНКІВСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ

Тема 5. Облік депозитних операцій та інших зобов'язань

Визнання, оцінка й класифікація зобов'язань банку та характеристика рахунків для їх обліку. Облік банківських депозитів. Облік міжбанківських кредитів

Тема 6. Облік кредитних операцій

Сутність кредитних операцій. Документальне оформлення видачі кредиту. Характеристика балансових рахунків кредитних операцій. Організація обліку погашення кредиту та процентів за користування кредитом. Форми забезпечення повернення кредиту. Облік окремих кредитних операцій. Облік формування і використання резервів, списання та повернення раніше списаних безнадійних активів у комерційних банках України. Контроль за використанням і погашенням кредиту.

Тема 7. Облік операцій з цінними паперами та довгострокових вкладень банку

Поняття, класифікація цінних паперів і операцій з ними. Облік операцій з цінними паперами. Особливості відображення операцій з цінними паперами в плані рахунків комерційного банку. Облік вкладень банку в цінні папери. Облік цінних паперів, емітованих банком. Нарахування доходів (витрат) за операціями з цінними паперами. Особливості обліку окремих операцій банку з цінними паперами.

Тема 8. Облік лізингових операцій

Економічна сутність лізингу. Облік операцій з фінансового лізингу. Облік фінансового лізингу на балансі лізингодавця. Облік фінансового лізингу на балансі лізингоотримувача. Облік операцій з оперативного лізингу. Продаж необоротного активу з укладенням угоди про його одержання продавцем у лізинг (оренду).

Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті

Сутність валютних операцій. Загальні вимоги до обліку операцій в іноземній валюті. Облік обмінних операцій з іноземною валютою. Безготівкові операції купівлі-продажу іноземної валюти. Операції купівлі-продажу готівкової іноземної валюти. Особливості роботи з готівковою іноземною валютою та платіжними документами в іноземній валюті. Бухгалтерський облік операцій з використанням платіжних карток.

Тема 10. Облік основних засобів і нематеріальних активів

Документальне забезпечення обліку. Облік надходження, переоцінки та ремонту основних засобів. Облік зношення основних засобів. Облік вибуття об'єктів основних засобів: ліквідація, реалізація, безоплатне передання. Облік основних засобів, прийнятих банком під заставу наданого кредиту. Відображення в обліку результатів інвентаризації основних засобів і нематеріальних активів. Облік нематеріальних активів. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів та господарських матеріалів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОБЛІК РЕЗУЛЬТАТІВ ЗДІЙСНЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Тема 11. Облік доходів і витрат банків

Доходи і витрати банку як об'єкти обліку. Правила обліку та класифікація рахунків обліку доходів і витрат банку. Облік доходів і витрат банку. Облік фінансового результату діяльності банку і розподілу прибутку. Податковий облік та особливості оподаткування прибутку банків

Тема 12. Фінансова звітність комерційних банків

Якісні характеристики фінансових звітів, організація їх підготовки та подання. Методика складання балансу. Методика складання звіту про фінансові результати. Методика складання звіту про рух грошових коштів. Примітки до фінансових звітів

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Навчальна та довідкова

1. Облік і аудит у банках: Підручник / За ред. А.М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2004. – 536 с.
2. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у банках України: Підручник. – Вид. 2-ге., доп. і перероб. – К.: КНЕУ, 2001. – 636 с.
3. Спяк Г.І., Фаріон Т.І. Облік і аудит у банках: Навчальний посібник. – К.: Атака, 2004. – 238 с.
4. Ботвинкин В.М. Беседы о банковском учете. – Днепропетровск: Издательство «ИМА-пресс», 2003. – 346 с.

5. Облік і аудит у банках: Навчальний посібник / О.Г. Коренєва, Н.Г. Слав'янська, Н.Г. Євченко, О.В. Карпенко; За ред. О.Г. Коренєвої, Н.Г. Слав'янської. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 493 с.

6. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік і прийняття рішень в банках: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2000. – 404 с.

7. Кіреєв О.І., Шульга Н.П., Полетаєва О.С. Внутрішній аудит у комерційному банку: Навчальний посібник. – К.: КНТЕУ, 2001. – 295 с.

8. Литвин Н.Б. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності комерційних банків: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 362 с.

9. Мумінова-Савіна Г.Г., Кравець В.М., Мазур О.А., Галенко О.М., Кириленко В.Б. Тим, хто не нехтує законом. Контроль, ревізія та аудит у комерційних банках України. – К.: Факт, 2001. – 448 с.

10. Облік у банках / Г.П. Табачук, Л.М. Барабан, О.М. Бартош, Л.В. Сердюк, В.М. Каднічанська, О.М. Сидоренко; За ред. Г.П. Табачука. – В 2 частинах. – К.: Національний банк України, 1999. – 800 с.

2. Нормативна та інструктивна

1. План рахунків бухгалтерського обліку комерційних банків, затверджений постановою Правління Національного банку України від 21 листопада 1997 р. № 388 (зі змінами та доповненнями) і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.11.97 № 493.

2. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 р. № 368 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України від 26 вересня 2001 р. за № 841/6032.

3. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Методичних вказівок щодо застосування стандартів внутрішнього аудиту в комерційних банках України» від 20.07.99 р. № 358.

4. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України» від 20.03.98 № 114 (із змінами та доповненнями), зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27 травня 1998 р. за № 548.

5. Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень, затверджене постановою Правління Національного банку України від 31 серпня 2001 р. № 375 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 24 жовтня 2001 року № 906/6097.

6. Положення Національного банку України про кредитування, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 вересня 1995 р. № 246 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 28 вересня 1995 р. за № 299.

7. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 29.03.2001 р. № 135 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 25.04.2001 р. № 368/5559.

8. Інструкція про міжбанківські розрахунки в Україні, затверджена постановою Правління Національного банку України від 27 грудня 1999 р. № 621 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27 січня 2000 р. за № 53/4274.

9. Інструкція про складання річного фінансового звіту в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 03.12.2003 р. № 518 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2003 р. за № 1214/8535.

10. Інструкція про консолідацію фінансової звітності банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 05.10.2001 р. № 422 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2001 року № 968/6159.

11. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затверджене постановою Правління Національного банку України від 6 липня 2000 р. № 279 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 3 серпня 2000 р. за № 474/4695.

12. Положення про порядок визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів, затверджене постановою правління Національного банку України від 17 грудня 2003 № 561 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 9 січня 2004 року за № 5/8604.

13. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 р. № 369 і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2001 р. за № 845/6036.

14. Положення про валютний контроль, затверджене постановою Правління Національного банку України від 08.02.2000 р. № 49 (зі змінами) і зареєстроване в Міністерстві юстиції України 4 квітня 2000 р. за № 209/4430.

15. Правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 19.03.2003 р. № 124 і зареєстровані в Міністерстві юстиції України 7 травня 2003 р. за № 353/7674.

16. Правила здійснення операцій на міжбанківському валютному ринку України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 18.03.99 р. № 127 (зі змінами) і зареєстровані в Міністерстві юстиції України 18.03.99 за № 171/3464.

17. Інструкція про порядок здійснення контролю і отримання ліцензій за експортними, імпорнтними та лізинговими операціями, затверджена постановою Правління Національного банку України від 24.03.99 р. № 136 (зі змінами) і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 28 травня 1999 р. за

№ 338/3631.

18. Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях, затверджене постановою Правління Національного банку України від 26.03.98 р. № 118 (зі змінами) і зареєстроване в Міністерстві юстиції України від 10 квітня 1998 р. за № 231/2671.

19. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 26.03.98 р. № 119 (зі змінами) і зареєстровані в Міністерстві юстиції України 15 квітня 1998 р. за № 245/2685.

20. Правила здійснення переказів іноземної валюти за межі України за дорученням фізичних осіб та одержання фізичними особами в Україні переказаної їм із-за кордону іноземної валюти та про внесення змін до нормативно-правових актів Національного банку України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 17.01.2001 р. № 18 (зі змінами) і зареєстровані в Міністерстві юстиції України 2 лютого 2001 р. за № 99/5290.

21. Постанова Правління Національного банку України від 04.09.98 р. № 349 «Про введення обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті на користь резидентів-юридичних осіб» (зі змінами), зареєстрована в Міністерстві юстиції України 21 вересня 1998 р. за № 575.

22. Положення про сертифікацію аудиторів банківських установ, затверджене постановою Правління Національного банку України від 09.09.2003 р. № 388.

23. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затверджене постановою Правління НБУ від 14.05.2003 р.

24. Положення про порядок подання банками до НБУ аудиторських звітів (аудиторських висновків) за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затверджене постановою Правління Національного банку України від 09.09.2003 р. № 389.

25. Стандарти аудиту та етики 2001 МФБ, прийняті в якості Національних стандартів аудиту згідно з рішенням Аудиторської палати України від 18.04.2003 р. № 122.

26. Зміни та доповнення до чинних Стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів (станом на 01.01.2003 р.).

27. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземній валютах, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 р. за № 1172/8493.

28. Аудиторська палата України. Статут АПУ.

29. Інструкція № 1 з організації емісійно-касової роботи в установах банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України 07.07.94 р. за № 129 (зі змінами).

30. Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами

банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 19.02.2001 р. № 69 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 12.03.2001 р. за № 216/5407 (зі змінами).

31. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 19.02.2001 р. № 72 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15.03.2001 р. за № 237/5428 (зі змінами).

32. Положення про порядок формування обов'язкових резервів для банків України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 27.06.2001 р. № 244 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 11.07.2001 р. за № 586/5777 (зі змінами).

33. Положення про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17.07.2001 р. № 275 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 21.07.2001 р. за № 730/5921 (зі змінами).

34. Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосування, затверджене постановою Правління Національного банку України від 27.08.2001 р. № 367 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 15.11.2001 р. за № 954/6145 (зі змінами).

35. Положення про формування коригуючих проводок, що здійснюються банками України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 09.10.2001 р. № 427 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26.10.2001 р. за № 909/6100 (зі змінами).

36. Інструкція про порядок складання проміжної (квартальної) фінансової звітності банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.11.2002 р. № 431 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.11.2001 р. за № 922/7210 (зі змінами).

37. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.12.2002 р. № 502 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 14.01.2003 р. за № 21/7342 (зі змінами).

38. Положення про порядок формування і використання банками резерву для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості, затверджене постановою Правління Національного банку України від 13.12.2002 № 505 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 02.01.2003 р. за № 1/7322.

39. Положення про організацію операційної діяльності в банках України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 18.06.2003 р. № 254 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 08.07.2003 р. за № 559/7880.

40. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 18.06.2003 р. № 255 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 11.07.2003 р. за № 583/7904.

41. Положення про здійснення уповноваженими банками операцій з банківськими металами, затверджене постановою Правління Національного банку України від 06.08.2003 р. № 325 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 29.08.2003 р. за № 749/8070.

42. Інструкція про касові операції в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 14.08.2003 р. № 337 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 05.09.2003 р. за № 768/8089.

43. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 20.08.2003 р. № 355 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 12.09.2003 р. за № 801/8122.

44. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затверджене постановою Правління Національного банку України від 03.12.2003 р. № 516 та зареєстроване в Міністерстві юстиції України 29.12.2003 р. за № 1256/8577.

45. Інструкція з організації перевезення валютних цінностей та інкасації коштів в установах банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 03.12.2003 р. № 520 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 13.01.2004 р. за № 33/8632.

3. Методична

1. Кошевий М.М. Навчально-методичні матеріали до проведення семінарських (практичних) занять з дисципліни «Фінансовий облік у банках».

2. Кошевий М.М. Навчально-методичні матеріали для самостійної роботи студентів з дисципліни «Фінансовий облік у банках».

3. Кошевий М.М. Навчально-методичні матеріали з підсумкового контролю з дисципліни «Фінансовий облік у банках».

4. Кошевий М.М. Навчально-методичні матеріали для самостійного опрацювання фахової літератури з дисципліни «Фінансовий облік у банках».

4. Інформаційні ресурси:

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).

2. Джерела (див. перелік навчальної та довідкової літератури, а також різні професійні періодичні видання вітчизняного та закордонного походження, наприклад, журнал «Банківська справа», журнал «Банковское дело», газета «Бухгалтерия и банки» тощо).

3. Мережа Інтернет:

www.bank.gov.ua

www.ukrstat.gov.ua
www.banks.kiev.ua
www.bankir.ru
www.thebanker.com
www.uabanker.net

тощо.

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумкова атестація з навчальної дисципліни «Фінансовий облік у банках» – залік.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- усних опитувань на практичних заняттях;
- письмових контрольних робіт;
- письмових тестових завдань;
- виконання індивідуального завдання.

Критерії успішності

Оцінки «відмінно» заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений (ознайомлена) з основною і додатковою літературою. Зазвичай, оцінка «відмінно» ставиться студентам, які засвоїли основні поняття та принципи сучасної економічної теорії, вільно оперують економічними категоріями та інтерпретують графічні економічні моделі, усвідомлюють зв'язки між основними економічними явищами та процесами, творчо та коректно використовують їх при розв'язанні задач.

Оцінки «добре» заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) повне знання навчального матеріалу, успішно виконав (виконала) передбачені програмою завдання, засвоїв (засвоїла) рекомендовану основну літературу. Як правило, оцінка «добре» виставляється студентам, які засвідчили системні знання понять та принципів економічної теорії і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінки «задовільно» заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково впорався з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної літератури. Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам,

які допустили суттєві помилки в усних відповідях та при виконанні завдань контрольних робіт, мали серйозні труднощі у спробах усунути ці помилки самостійно.

Оцінка «незадовільно» виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою. Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, у яких відсутні знання базових положень сучасної економічної теорії або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.